

Ole Sippel

sGENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 8012
E mrr@dr.dk
03.02.2011

Kære Ole Sippel

Du har i flere henvendelser – herunder en længere samlet redegørelse af 10. november 2010 - klaget over udsendelsesrækken "*Jagten på de røde lejesvende*". Efter at redaktionen afviste din kritik, har du den 8. januar 2011 klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis anbefalinger jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør (konst.)

Kopi: Journalen

Redaktionschef Marianne Blichfeldt
Advokat Peter Skov
Redaktionschef Søren Mikael Rasmussen
Direktør Morten Hesseldahl
Kanalchef Arne Notkin

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over udsendelsesrækken *"Jagten på de røde lejesvende"* sendt på DR2 første gang hhv. den 19. september, 26. september og 3. oktober 2010.

I programteksterne til de tre udsendelser hed det:

"Er DR infiltreret af røde lejesvende? Er programmerne farvet af venstreorienterede synspunkter? Og kan vi stole på det verdensbillede, DR har givet os? DR-journalisten Jacob Rosenkrands kulegraver sin egen arbejdsplads og konfronterer i tre udsendelser DRs såkaldte røde lejesvende med deres egne ord og gerninger."

Ole Sippel bad umiddelbart efter udsendelserne om at få adgang til at høre det samlede interview, som tilrettelæggeren havde gennemført med ham. Dette ønske endte DR med at afvise.

Ole Sippel indgav herefter den 10. november en omfattende klage over udsendelsesrækken til DR's generaldirektør. I sammenfatningen skrev han bl.a.:

"Det ville have været ønskeligt, om Rosenkrands med serien havde realiseret sit erklærede mål – kritisk at skildre DRs rolle i værdi- og kulturkampen og undersøge om institutionen i de sidste 40 år havde haft rød slagside. Det lykkes desværre ikke på grund af den tendentiøse gennemførelse af programmerne, de mange afgørende udeladelser og det stærkt kontroversielle valg af medvirkende kritikere og angribere, hvis baggrund kun undtagelsesvist, specielt i Røde lejesvende 1 og 3, bliver oplyst, lige så lidt som deres ofte ekstreme påstande bliver dokumenteret eller afprøvet. Ydermere er svarene på angrebene, som i hvert fald i mit tilfælde, fraklippet. Behandlingen af angriberne står i grel kontrast til den anvendte måde over for de enkeltmedarbejdere, der er sat på anklagebænken. De skal ikke bare stå til regnskab for deres udsendelser, men også deres tidligere ansættelsesforhold, private holdninger og gøremål, som er udsendelsesvirksomheden uvedkommende. Selv Erhardt Jacobsen sagde i sin kraftigste bulder mod DR, at medarbejdernes private holdninger var ham ligegyldige – blot de overholdt DRs spilleregler. Frem for at leve op til sit erklærede mål ligner udsendelserne i påfaldende grad mere som en fortsættelse af den uvederhæftige kampagne Bent Blüdnikov og Arne Notkin indledte i Weekendavisen i midten af halvfemserne."

I mine omkring 40 år i Danmarks Radio har jeg både som journalist, chef og en periode som formand for Journalistgruppen arbejdet for en uafhængig, kritisk, men alsidig og fair nyheds- og aktualitetsformidling i DR. Den behandling jeg har fået i "Jagten på røde lejesvende 3" kan kun - som påvist i det foregående - opfattes som et insinuerende forsøg på at beklukke min journalistiske hæderlighed og integritet: Invitation til medvirken på delvis falske præmisser, inddragelse af uvedkommende forhold for udsendelsesvirksomheden (T-shirt-retssagen), manglende dokumentation for angrebene på mig, fraklip af mine direkte svar til angrebene, udeladelser og fortielser af væsentlige oplysninger, citatfusk samt tendentiøse sproglige og billedmæssige manipulationer, bl.a. det kunstige og krænkende forsøg på at forbinde min journalistik og mine holdninger med Blekingegade-bandens drab på en politibetjent. Alt sammen i strid med DRs programetiske retningslinier, lejlighedsvis også radioloven og - ifølge den juridiske rådgivning, jeg har indhentet undervejs - over grænsen til straffelovens bestemmelser om æreskrænkelse.

Jeg skal derfor bede DR om en beklagelse og tilkendegivelse af, at de beskyldninger og insinuationer der i programmet direkte og indirekte rettes mod mig for ensidighed og PFLP-sympatier er grundløse, og at det samtidig gøres gældende over for de program- og udsendelsesansvarlige, DR Kultur og DR 2 kanalchefen, at de ikke har opfyldt deres chef-forpligtelse til at sikre, at det udsendte er i overensstemmelse med gældende regler og love for DRs udsendelsesvirksomhed. For DR 2 chefens vedkommende yderligere, at det er en skærpende omstændighed, at han bl.a. på grund af den i programmerne behandlede "Weekendavis"-affære må anses for at være inhabil. Det vil endeligt være både rationelt og logisk, at i hvert fald "Røde lejesvende 3" ikke genudsendes, og at adgangen til den via DRs hjemmeside blokeres. Som programmet er produceret, vil det være umuligt at korrigere de mange fejl og manipulationer. "Røde Lejesvende 1" kan formentlig afhjælpes for nogle af sine mangler ved at skære hele afsnittet om "Terroristerne danske heppekor" ud."

Klagen blev den 8. december besvaret på DR's vegne af redaktionschef Søren Mikael Rasmussen fra DR's Kulturredaktion, der havde produceret udsendelserne. Svaret er en afvisning af samtlige klagepunkter. Om udsendelsens formål hedder det bl.a. i svaret:

"Serien prætenderer ikke at besvare spørgsmålet om, hvorvidt DR som helhed formåede at balancere sin dækning i en meget politiseret periode af Danmarks historie. Men den foretager en række punktnedslag, og undersøger helt konkrete

anklager mod nogle af dem, som i den offentlige debat blev skudt i skoene at de var 'røde lejesvende'.

Det er ikke seriens formål hverken at dømme de medvirkende eller at levere alle svarene - snarere at tage hul på en debat om emnet. En debat hvor det ikke er forbudt at stille kritiske spørgsmål - heller ikke til en række af datidens DR-koryfæer. Du blev interviewet to gange til brug for udsendelsen. I første omgang til baggrund i din egenskab af mangeårig DR-medarbejder, herunder chef for TV-Avisen. Formålet med dette interview har været at få udpeget cases og centrale debatter om DR. Som du selv gør opmærksom på - bl.a. i mails til tilrettelæggeren - er du ikke kun øjenvidne, men en omstridt figur i debatten om f.eks. Irak-krigen og dækningen af Mellemøsten. Det er - som understreget i mails fra programmets tilrettelægger til dig - i denne egenskab, at du er interviewet til kamera."

Om præmissen hedder det senere i DR's svar:

"Diskussionen om den påståede venstreorientering i dele af DR og DRs programmer er et af de mere omdiskuterede aspekter ved DRs virke - og har vist sig som en mere end almindeligt sejlivet myte. 'Jagten på de røde lejesvende' vender derfor det undersøgende journalistiske blik mod en temmelig kontroversiel del af DRs fortid. Programserien tager afsæt i kritikernes anklager, og herefter bedes de interviewede om at forholde sig til kritikken.

Udsendelsens udgangspunkt er således eksempler på anklager og kritik, som har været rettet mod DR og i nogle tilfælde mod konkrete medarbejdere.

Tilrettelæggeren opsummerer i kort form kritikken - suppleret af en række af datidens fremtrædende kritikere. Der eksemplificeres med indslag hentet fra tidligere presseomtaler og klip fra arkiverne.

Nogle af de personer, der i DR har været genstand for kritikken - herunder dig - foreholdes kritikken under interviews. Der er tale om en vedholdende og insisterende interviewform - ikke hyggesnak mellem kollegaer. Til gengæld får de interviewede tid til at reflektere, forklare og nuancere deres egen rolle i datidens DR og rig mulighed for at svare på kritikken. Det fik du også.

Tilgangen er for så vidt helt klassisk: Vi vinkler kritisk - og med kritikerne som motor - men vi giver fyldig taletid til de interviewede. Sådan gør f.eks. TV-Avisen hver eneste aften. I "Jagten på de røde lejesvende" deklarerer synsvinklen oven i købet ret tydeligt flere steder i serien:

- *"Og nu har jeg sat mig for at afprøve de vigtigste anklager i de sidste 40 års debat om DRs programmer. Er det for eksempel rigtigt at 70ernes DR var præget af venstreorientering og revolutionsromantik?"*

- *"Her på mit kontor vil jeg lade kritikere komme til orde - og konfrontere omstridte DR-journalister med egne ord og gerninger – i og udenfor DR. "*
- *"Jeg beslutter mig for at tage anklagen alvorligt og se på DR med kritikernes blik."*

Ingen kan være i tvivl om, at emnet behandles med afsæt i kritikernes anklager."

Ole Sippel var grundlæggende uenig i DR's svar. I en længere anke – sendt til lytter- og seerredaktøren den 8. januar 2011 – opsummerer han i den indledende sammenfatning sin kritik i syv hovedpunkter (min nummerering, jmol):

1. *Udsendelserne er i klar strid med Radiolovens kap. 3, §10, med DRs programetiske retningslinjer samt med de regler for god presseskik, som DR tilslutter sig. Sandsynligvis også en overtrædelse af straffelovens § 267-275.*
2. *I udsendelse 3 rettes en række voldsomme anklager og insinuationer mod mig på en måde, der efterlader indtrykket af, at min dækning af Mellemøsten for DR som korrespondent har været ensidig, og at jeg er "PFLP og terrorist-sympatisør". Det er ærekrænkende, helt ubegrundet og alene blevet til gennem en skarp manipulation af spørgsmål, kommentar og billedside. Det kræver en beklagelse og tilbagekaldelse, som jeg har en åbenbar personlig og professionel interesse i at få. Den samme tendentiøse anvendelse af billedmaterialet søger i øvrigt at sværte en række andre DR-medarbejdere efter samme skabelon.*
3. *Det er en grov tilsidesættelse af almindelige journalistiske kriterier, at udsendelsesrækken nu forsvares med, at der alene er tale om punktnedslag. Punktnedslag er det samme som tilfældigheder eller tendentiøs udvælgelse, og det kan ikke være redaktionelt udgangspunkt for udsendelser, der beskriver sig som dokumentar. Punktnedslag kan måske bære feature-programmer, men aldrig dokumentar, og det princip bør grundfæstes i DRs programetiske retningslinier som en konsekvens af det passerede.*
4. *Det er uforståeligt, at programmerne gennem en række udsagn fra tilrettelæggerne giver sig ud for at efterprøve angreb på DRs samlede udsendelsesvirksomhed for politisk slagside, når programserien i betydelig udstrækning ikke beskæftiger med DRs udsendelsesvirksomhed, men med*

nogle medarbejderes (påståede) virksomhed uden for DR og private holdninger.

- 5. Det er unfair, at programserien kan give plads for udokumenterede personangreb på navngivne enkeltmedarbejdere uden at kritikken og kritikernes motiver og hensigter bliver afprøvet, og uden at de angrebne får mulighed for at tage til genmæle – og at tilrettelæggerne i stedet mod bedrevidende lader kritikere fremsætte direkte usandfærdige beskyldninger mod navngivne enkeltpersoner.*
- 6. Det er væsentligt, at nogle af de stærke kritikpunkter, fremhævet i udsendelsesrækken, er beskyldninger på navngivne DR-medarbejdere, publiceret for 30 år siden af den nuværende DR2-chef Arne Notkin og hans dengang nære kollega på Weekendavisen, Bent Blüdnikow, uden dokumentation dengang og fortsat uden dokumentation*
- 7. På baggrund af mit indlæg nedenfor og den vedhæftede klage af 10. november samt på baggrund af kollegers klager og den voldsomme offentlige kritiske debat om programmerne skal jeg derfor tilslutte mig ønsket om, at hele baggrunden for udsendelsens tilblivelse og den redaktionelle proces samt resultatet gøres til genstand for en intern DR-undersøgelse..”*

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at en del af klagepunkterne omfatter forhold, som jeg tidligere har behandlet i forbindelse med en klage indgivet af Jens Nauntofte. I det omfang der er tale om samme forhold henvises til (eller gengives) min indstilling i denne sag.

Ole Sippels omfattende klage rummer dels en række principielle hovedpunkter og dels en række konkrete argumenter. Derfor vil jeg i det følgende først gennemgå de syv hovedpunkter Sippel fremhæver i sin anke (jf. forrige afsnit). For det andet vil jeg gennemgå de vigtigste af Sippels konkrete kritikpunkter. For det tredje vil jeg beskrive, hvilke argumenter jeg har tillagt særlig vægt i den endelige konklusion.

DR's svarskrift er ikke opdelt på samme måde som Ole Sippels oprindelige klage. Det gør de forskellige sagsfremstillinger sværere at overskue. Denne indstilling følger først hovedpunkterne fra Sippels anke af 8. januar – og herefter de konkrete kritikpunkter i den rækkefølge, de nævnes i anken.

Del 1. Indledende kommentarer til Ole Sippels syv hovedpunkter

Vedr. punkt 1 – påstanden om lovbrud mv.

Denne indstilling har til formål at belyse, om der er sket brud i forhold til DR's Programetik og regler for god presseskik. Det ligger udenfor denne indstilling at lave en juridisk vurdering af brud på straffelov mv.

Vedr. punkt 2 – om voldsomme anklager, insinuationer og ærekrænkelser.

Udsendelsen kan fuldt forsvarligt omtale og gengive kritik af Ole Sippels dækning af Melleløsten. Det afgørende på dette punkt er således om udsendelsen manipulerer, om der gengives alvorlige anklager uden at disse er søgt efterprøvet og om Ole Sippel har haft en rimelig mulighed for at svare på kritikken (jf. del 2 nedenfor).

Vedr. punkt 3 – om kritik af punktnedslag som metode.

Det er mit udgangspunkt, at det ikke i sig selv forkert at lave udsendelser (heller ikke dokumentarer) ved punktnedslag. Det afgørende er i alle tilfælde, om der er klare præmisser. Hvis noget er lavet ud fra punktnedslag, bør det således ikke præsenteres som en dækkende og generel beskrivelse af forholdene.

En dokumentar kan også godt laves ved hjælp af "nedslag" der er udvalgt ud fra særlige kriterier (i dette tilfælde primært udvalgte eksempler på kritik af DR for at være venstreorienteret). Det afgørende er, om denne præmis er tydelig for seerne. (jf. del 2 nedenfor)

Vedr. punkt 4 – om den uforståelige vægt på forhold udenfor programvirksomheden

Der er intet principielt til hinder for, at en sådan udsendelse også inddrager debatter om de pågældendes virksomhed udenfor DR. Man kan naturligvis argumentere for, at det er ulogisk, at en udsendelse om kritik af programmerne i høj grad handler om andre forhold. Men der er intet programetisk til hinder for at vinkle på andre forhold, såfremt de er beskrevet korrekt.

Vedr. punkt 5 – om udokumenterede angreb og manglende mulighed for genmæle

Det er afgørende i forhold til de programetiske retningslinjer, at alvorlige beskyldninger er søgt efterprøvet – herunder ved forelæggelse for de kritiserede. Det er helt legitimt, at en sådan udsendelse tager udgangspunkt i kritikernes udsagn. Det der skal bedømmes er således om denne præmis har været klar for seerne og om udsendelsen har overholdt almindelig fairness (jf. del 2 nedenfor).

Vedr. punkt 6 – om udsendelsens vægt på en 30 år gammel udokumenteret historie.

Sippel henviser her til den sag, der indgår i den første af de tre udsendelser i afsnittet med overskriften *“Ubetinget støtte til PFLP”*. Netop dette punkt er centralt i den omtalte klage fra Jens Nauntofte, som der derfor henvises til i konklusionerne nedenfor.

Vedr. punkt 7 – om behovet for en intern DR-undersøgelse af forløbet

Denne indstilling er baseret på det, der rent faktisk er udsendt og på de aftaler og interviews, der er lavet med de medvirkende. Jeg vil ikke udtale mig om eller bedømme den øvrige beslutningsproces i DR. Her følger jeg samme praksis som Pressenævnet. Et tilsvarende punkt er omtalt nærmere i min indstilling i føromtalte Nauntofte-sag.

Del 2. Kommentar til supplerende konkrete kritikpunkter

I denne del vil jeg gennemgå de vigtigste af de supplerende konkrete kritikpunkter, Ole Sippel har omtalt i sine to klager – dels den oprindelige klage af 10. november og dels ankeskriftet af 8. januar.

Vildledende præsentationen af udsendelserne

Sippel fremhæver (se bl.a. anken s. 3) at udsendelserne præsenteres og indledes således, at der klart lægges op til, at de skal undersøge anklagerne mod DR's **generelle** udsendelses-virksomhed (Sippels fremhævelse). Tilrettelæggeren siger således i sin indledning:

“Og nu har jeg sat mig for at afprøve de vigtigste anklager i de sidste 40 års debat om DRs programmer. Er det f.eks. rigtigt, at 70'ernes DR var præget af (fremhævelsen min. OS) venstreorientering og revolutions-romantik. Her på mit kontor vil jeg lade øjenvidner og kritikere komme til orde og konfrontere omstridte DR journalister med egne ord og gerninger.”

På s. 4 i anken af 8. januar konstaterer Sippel, at udsendelsen ikke lever op til denne præsentation. Sippel skriver:

"På intet tidspunkt gives den væsentlige oplysning, at DR i halvfjerdserne blandt sine mange medarbejdere havde en skare af borgerlig observans, hvoraf adskillige samtidigt med arbejdet i DR både havde aktivt partiarbejde og/eller var medlemmer af folketinget. Senere sprang endnu flere DR-medarbejdere ud som folketings- eller Europaparlaments-medlemmer for blåt hold, enkelte indtog endda fremtrædende ministerposter.(Se oversigten i klagen af 10. november). Et af mange vidnesbyrd om, at DR i hvert fald ikke var domineret af de røde, som også f.eks. kulturminister, tidl. programchef og radiorådsformand Per Stig Møller bekræftede i Politiken 2. oktober 2010."

Overfor denne kritik – som har været fremført mange gange i debatten om udsendelserne – har redaktionen henvist til andre formuleringer i udsendelsernes speak. Man har understreget, at udsendelserne som metode har taget afsæt i kritikernes anklager. Tilrettelæggeren siger således også i sin indledning:

"Jeg beslutter mig for at tage anklagen alvorligt og se på DR med kritikernes blik".

Denne uenighed om udsendelsens præsentation og hele præmis er det centrale i striden om "*Jagten på de røde lejesvende*". Problemet er, at man kan finde citater, der bestyrker begge de ovennævnte opfattelser af udsendelsesrækken. Eller sagt på en anden måde: Præmissen er ikke blevet gjort indlysende klar fra starten. Den har kunnet opfattes på to forskellige måder.

Det er karakteristisk, at redaktionen i sine svar på kritikken netop har henvist til, at udsendelsens formål var "*..at tage kritikkernes udgangspunkt*" (DR's svar til Ole Sippel s.3), at give "*kritikkerne serveretten*"(jf. DR's svar på dr.dk/lejesvende), at neutralitet ikke havde været et mål (jf. interview med Jacob Rosenkrands på dr.dk/lejesvende) og at der blot var tale om punktnedslag – ikke en generel og dækkende undersøgelse af, hvad der havde præget DR (jf. DR's svar til Sippel, s.1).

Dette burde være fremgået med større klarhed fra starten. Det havde været mere reelt og bedre oplysning til seerne, hvis disse præmisser havde været helt klare, da udsendelserne blev lanceret første gang. DR bør i forbindelse med eventuelle genudsendelser klargøre disse præmisser, jf. ovenfor.

Brud på interview-aftalen

Ole Sippel mener, at han er blevet interviewet på falske forudsætninger. Han havde sagt ja til at udtale sig i rollen som vidne – ikke som anklaget. Endvidere var han ikke oplyst om, at hans vidneudsagn i en retssag (Fighters & Lovers-sagen) også ville være et emne.

Spørgsmålet er så, om der hermed er tale om et direkte brud på DR's Programetik, der bl.a. beskriver, at DR skal sikre sig, at den medvirkende har forstået og accepteret emnet for produktionen og den sammenhæng optagelserne indgår i (DR's Programetik kap. 2).

Tilrettelæggeren skriver dagen før interviewet bl.a.:

"Jeg regner med, at vi skal tale om din oplevelse af kritikken fra regering og DF og kritikken af dig for bl.a. at være "anti-amerikansk" og "pro-arabisk".

Med denne brede formulering er det tilkendegivet, at interviewet vil omfatte kritiske vinkler på Ole Sippels virke som korrespondent. Hermed har tilrettelæggeren formelt levet op til kravene til aftaler med medvirkende.

Tilrettelæggeren burde have oplyst Sippel om, at dennes vidneudsagn i en bestemt retssag ville indgå som et tema i interviewet. Ole Sippel accepterer imidlertid, at fortsætte interviewet trods disse uventede spørgsmål om tidligere vidneudsagn og til trods for, at han spørges på basis af en avisartikel i bladet "Arbejderen" og ikke på basis af retsbogen eller andre supplerende kilder med højere dokumentationsværdi. Ole Sippel har først klaget herover efter, at udsendelsen er vist i tv.

På denne baggrund indstiller jeg, at denne del af klagen afvises.

Manglende adgang til råbånd

Ole Sippel har i flere henvendelser søgt at få adgang til at gennemhøre det samlede uredigerede interview. DR har afvist dette med henvisning til DR's Programetik.

Der er imidlertid intet til hinder for, at DR kan lade den interviewede få mulighed for at vurdere, om der er blevet manipuleret i forbindelse med redigeringen. Det ville have lettet behandlingen af sagen, hvis DR havde fulgt anmodningen.

Omvendt rummer DR's Programetik ingen bestemmelser om, at DR har pligt til at lade interviewede høre sådanne optagelser. Den manglende adgang til at gennemhøre dem er således ikke noget brud på DR's Programetik. Jeg har derfor afstået fra at lave en indstilling herom i den konkrete sag.

Manglende mulighed for at svare på alvorlige beskyldninger

I DR's Programetik fastslås det som noget grundlæggende i afsnittet om fairness:

"Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende, skal efterprøves i særlig grad inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende."

Den tredje og sidste udsendelse i serien "Jagten på de røde lejesvende" omfatter afsnittet med titlen "Sippel-syndromet".

Her medvirker Michael Kristiansen - den tidligere pressechef for statsminister Anders Fogh Rasmussen. Han fremfører en hård kritik af Sippel:

"Når man så alle andre tv-stationer havde man oplevelsen af, at det gik egentlig meget godt. Lige indtil man kom over på DR og Ole Sippel. Så var det kun et spørgsmål om, hvornår det her ville gå fuldstændig i ragnarok."

Kort efter bringes et nyt klip med Kristiansen, der fortsætter:

"Vi har en beslutningsproces i Danmark som er kontroversiel – dvs. vi har en regering, som med et snævert mandat går ind i en krig og det vil sige at det her er ekstremt svært at dække journalistisk, fordi der er stor opposition i Danmark, som i virkeligheden er imod det her, og der blev Ole Sippel i virkeligheden opfattet som et klart talerør for dem, der var modstandere af krigen – simpelthen antikrigsreportage han leverede."

Udsendelsen videregiver således her en række anklager, som kan betragtes som skadelige og agtelsesforringende for Ole Sippel, der netop angribes på sin faglige viden og journalistiske integritet. Selvom den hårde kritik er central for hele afsnittet om "Sippel-syndromet" får Sippel reelt ikke mulighed for at forsvare sig på dette punkt. Ole Sippel forklarer, at han i interviewet ikke fik forelagt Kristiansens udtalelser, men at han afviste den pågældende form for kritik med en række konkrete argumenter. Disse er imidlertid udeladt af udsendelsen.

Spørgsmålet er så, om den manglende forelæggelse af Michael Kristiansens udtalelser (og dermed manglende mulighed for at svare) er i strid med DR's Programetik og god presseskik. I vurderingen heraf er det afgørende, om ytringerne udgør faktiske påstande – altså om de kan gøres til genstand for en bevisførelse. Netop faktiske påstande, der kan være skadelige, kræver forelæggelse og kommentar fra den kritiserede.

Michael Kristiansens første udtalelse rummer – udover en vurdering af "oplevelsen" af dækningen – det udsagn om faktiske forhold, at andre tv-stationer havde en helt anden udlægning af Irak-krigens gang end den Ole Sippel rapporterede til DR. Samtidig fremstår Kristiansens udtalelser som et udtryk for en kritik der også deltes af regeringen. Ud fra en samlet vurdering burde DR derfor – for at leve op til sin egen programetik - have forelagt udtalelserne for Sippel og givet ham mulighed for at svare.

Michael Kristiansens anden udtalelse om Sippel og "antikrigsreportage" rummer et stort element af vurdering. Her er det afgørende imidlertid, at udtalelsen i

sammenhængen også rummer en beskyldning mod Sippel for at være partisk. En sådan beskyldning er også delvist en faktisk påstand. Derfor burde også den efter mit skøn være forelagt Sippel.

I sin klage fremhæver Sippel selv en række af de forhold, som han gerne selv ville have gjort opmærksom på. Han mener således, at hans beskrivelse af situationen omkring Irak-krigen havde samme nuanceringer, som man kunne finde på BBC, på franske og tyske tv-stationer og i norsk og svensk radio og tv. Samtidig påpeger han, at DR havde en meget betydelig øvrig dækning af krigen. Yderligere frikendte en større videnskabelig undersøgelse senere DR for en tendentiøs dækning af Irak-krigen. Endelig peger Ole Sippel på, at kritikken af ham dengang bl.a. gik på hans udtrykte skepsis overfor påstanden om Saddam Husseins masseødelæggelsesvåben og på hans reportager om den lovløshed, der fulgte i kølvandet på invasionen. Sidstnævnte reportager svarer ifølge Sippel bl.a. til den beskrivelse af forholdene, som fremgår af de erindringer – *Decisions Points* – som George W. Bush netop har udsendt. Sippel konstaterer i øvrigt i sin første klage (s.4):

"I interviewet med Rosenkrands påpegede jeg, at jeg i mine reportager var i langt større samklang med virkeligheden i Irak og den øvrige arabiske verden end dem, der førte kampagne mod mig."

Lad mig kort sammenfatte:

Udsendelsen giver ikke Sippel reel mulighed for at svare på de hårde – og for udsendelsen centrale – angreb fra Michael Kristiansen og man omtaler som nævnt heller ikke på anden vis et eneste af de relevante modargumenter. Angrebet består ikke kun af Kristiansens vurderinger mens også af henvisninger til faktuelle forhold. Ud fra en samlet vurdering mener jeg som sagt, at DR burde have forelagt disse anklager for Ole Sippel og givet ham mulighed for at svare i udsendelsen. At det ikke skete, er ikke foreneligt med de krav om fairness, som er beskrevet i DR's Programetik. Det bør DR rette op på – jf. den samlede konklusion nedenfor.

Et andet tilsvarende punkt er ikke omfattet heraf: Ole Sippel påpeger, at også Søren Espersen (DF) medvirker med en hård kritik af Sippel for at have taget stilling imod Israel og for palæstinenserne og araberne. Her får Sippel kun delvist lejlighed til at forsvare sig. Herom skriver DR i sit klagesvar (s.3):

"I lyset af at Espersens kritik er personligt møntet på dig havde det – set i bakspejlet – været hensigtsmæssigt at klippe direkte fra kritikken til dit svar. Du får dog rig mulighed for at forholde dig til det principielle i kritikken for så vidt angår at du skulle have valgt side i Israel-Palæstina konflikten."

DR henviser her til diskussionen om Sippels vidneudsagn i "Fighters & Lovers-sagen" (se konklusionerne herom i afsnittet om denne sag nedenfor).

Udeladelse af relevante oplysninger

Sippel fremhæver en lang række eksempler på relevante oplysninger, som han mener på uforsvarlig og usaglig vis er udeladt af udsendelsen. Det handler f.eks. om Lisbeth Knudsens mangeårige virke på Berlingske Tidende, undladelsen af at interviewe fhv. kulturminister Brian Mikkelsen om pressions sagen, den manglende omtale af Søren Espersen som Israel-lobbyist, det manglende interview med Venstre-manden Ole Andreasen der som en af de første blev beskyldt for at være rød lejesvend osv. . . . Selvom der kan argumenteres sagligt for Sippels synspunkt herom, ligger det i hovedsagen indenfor mediets redigerings- og vinklingsret at foretage disse valg. De af redaktionen truffne valg og fravalg er således ikke i strid med god presseskik. Problemet er igen, at den skarpe vinkling ikke er præsenteret klarere. I tilfælde efter tilfælde er pointen, at man ser tingene med kritikerne vinkel, giver dem serveretten osv. Jf. s. 9 ovenfor kunne det med fordel have været præsenteret tydeligere.

Inddragelse af irrelevante forhold

Sippel finder det urimeligt, at programmerne først foregiver at handle om DR's programvirksomhed – for derefter at inddrage en lang række forhold som ikke har noget med programmerne at gøre.

Der kan også føres en relevant diskussion herom, men igen må jeg konkludere, at det ligger indenfor mediets redigerings- og vinklingsret at beslutte, om også sådanne forhold omtales. De af redaktionen truffne valg og fravalg er således ikke i strid med god presseskik.

Kritik af begrebet "Sippel-syndromet"

Sippel mener, at det er usagligt og uden hold i virkeligheden at tale om "*Sippel-syndromet*". Uagtet den saglige diskussion man kan have om begrebets relevans, er det imidlertid en kendsgerning, at det er en betegnelse, der er indgået i den offentlige debat. Derfor er det forsvarligt at referere til dette forhold.

Fighters & Lovers-sagen og fremstillingen af Sippels holdning til terror

Omtalen af Ole Sippels vidneudsagn under en retssag om den såkaldte "Fighters & Lovers"-sag er et kernepunkt i klagerne. Sippel mener fremstillingen og billeddækningen er groft manipulerende.

Tilrettelæggeren spørger i udsendelsen:

"Jeg vil gerne vide, hvordan Ole Sippel kan forsvare rollen som uafhængig reporter og være sandhedsvidne i en retssag. Især fordi jeg ud fra mediernes referater får indtryk af, at han vælger side til fordel for forsvarets argumentation..."

Sippel har i sine klager udførligt redegjort for, hvordan han mener denne del af udsendelsen er groft manipulerende, fordi hans rolle som ekspertvidne beklækkes ligesom han qua billeddækningen søges *".. stemplet som terrorist-sympatisør"*.

DR henviser her til, at Sippel i interviewet får lejlighed til at forklare sin rolle som ekspertvidne og forklare sin holdning til terror.

Det er da ganske rigtigt også på dette punkt i udsendelsen, at Ole Sippel får lejlighed til at forklare sig. Det er imidlertid redigeret på en måde der bekræfter, at neutralitet ikke har været et mål og at tingene er set fra kritikernes udgangspunkt. Tilrettelæggeren henviser til en udlægning i bladet "Arbejderen" og ikke til retsbogen, der giver et andet indtryk. Retsbogen viser, at Sippel var indkaldt som ekspertvidne af forsvaret og at han i retten bl.a. bekræftede, at der fra PFLP's (og Israels) side er udført vold mod sagesløse. Sippels forklaring om, at han så vidt muligt undgår at bruge ordet terror i sin journalistiske dækning, præsenteres i udsendelsen med en billeddækning, der alene viser ofre for blodige PFLP-aktioner.

Sippel oplyser i øvrigt, at han forud for sin accept af at være ekspertvidne indhente accept fra DR's ledelse.

Med den omtalte billeddækning er der ikke tale om en neutral gengivelse af Sippels synspunkter. Men også hele dette afsnit i udsendelsen kan presseetisk forsvares som en skarpt vinklet fremstilling, hvor man giver *"kritikkerne serveretten"* - men også giver den kritiserede en mulighed for at svare på kritikken.

Del 3. Grundlaget for indstillingens konklusioner

I behandlingen af Sippels klage er der især fire centrale spørgsmål:

- Var interviewaftalerne klare og redelige?
- Var der fair mulighed for at svare på kritik?
- Var den samlede fremstilling fair og afbalanceret?
- Blev der manipuleret i bestemte sekvenser?

Ole Sippel henviser adskillige gange til DR's egne regler om neutralitet og fairness samt til reglerne for god presseskik. Hermed henviser han også til det, der bør og skal være grundstammen i DR's dækning og nyhedsformidling.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at disse principper ikke forhindrer, at DR kan lave indslag eller udsendelsesrækker, som klart angiver at tage udgangspunkt i en

bestemt vinkel eller at beskrive en bestemt form for kritik. Det ændrer blot ikke ved, at de enkelte udsagn skal være korrekte og at folk der udsættes for hård kritik skal have denne kritik forelagt. Disse krav er uomgængelige for DR's programproduktion.

Jeg har alene taget udgangspunkt i det udsendte samt i de indgåede interviewaftaler. Jeg har således ikke taget stilling til spørgsmål om DR's interne beslutningsgange endsize behovet for at udtrykke kritik af bestemte chefer. Med hensyn til Sippels kritik af afsnittet "*Fuld støtte til PFLP*" henviser jeg til afgørelsen i en klagesag om samme emne indbragt af Jens Nauntofte, hvori klager får delvist medhold. Vedr. Sippels krav om en intern DR-undersøgelse henvises også til Nauntofte-sagen, hvor et tilsvarende krav afvises (vedlagt som bilag).

Sammenfatning:

En række af Ole Sippels kritikpunkter bør i hovedsagen afvises. For de fleste af de afviste punkter gælder det, at Sippels kritik har saglig relevans, men at der ikke er tale om brud på god presseskik eller på DR's Programetik. Den kritik man kan rette mod de pågældende forhold i udsendelsen er i hovedsagen omfattet af kritikken af den manglende klarhed i præsentationen og den manglende forelæggelse og mulighed for at svare på udtalelserne fra Michael Kristiansen - jf. de to punkter nedenfor hvor der gives medhold.

De afviste klagepunkter handler i hovedsagen om:

- Kravet om tilbagekaldelse af bestemte beskyldninger (problemet er ikke at beskyldningerne er gengivet, men at Sippel ikke har fået tilstrækkelig mulighed for at svare på kritikken – jf. det nederste punkt)
- Kritikken af punktnedslag som metode (afvist - se s.7)
- Kritik af omtale af forhold der ikke er relateret til programmerne (afvist - se s.7 og 13)
- Kritik af brud på interviewaftalen (afvist - se s.9-10)
- Den manglende adgang til råbånd (ingen indstilling - se s. 10)
- Manglende omtale af forhold der var relevante for programmets vinkel (afvist - se s. 13)
- Omtalen af "Sippel-syndromet" (afvist – se s.13)
- Omtalen af vidneudsaget i "Fighters & Lovers"-sagen (afvist – se s.13-14)

På to punkter henvises til vedlagte afgørelse i en samtidig klage fra Jens Nauntofte. Det drejer sig om:

- Præcisering vedr. afsnittet "Ubetinget støtte til PFLP"
- Afvisning af ønsket om en større intern undersøgelse

Derimod er der grund til delvist at følge Ole Sippel på følgende to punkter:

- Udsendelsens præmisser og manglende neutralitet kunne have været forklaret bedre og klarere – det bør rettes op i forbindelse med en event. genudsendelse (se s. 8-9).
- Ole Sippel har beklageligvis ikke fået forelagt en faktuel og hård kritik vedrørende sin dækning af Irak-krigen (se s.10-12). Det bør DR rette op på ved at tilføje Sippels svar herpå i forbindelse med en genudsendelse.

Disse to konklusioner bør snarest offentliggøres og samtidig fremhæves på dr.dk/lejesvende med en gengivelse af herværende konklusion og en henvisning til den samlede indstilling.

Jacob Møllerup, den 1. februar 2011